

FRANCIJA SE NAHAJA MED DVE-MA STOLOMA

Rim in Pariz jo pozivljata, da se odloči, na katero stran bo stopila v abesinski krizi.

PARIZ, 13. aprila. — Iz diplomatskih virov se je danes zvedelo, da sta Italija in Velika Britanija pozvali Francijo, da enkrat in za vselej jasno pove, da se odloči za eno ali drugo v konfliktu, ki je nastal radi abesinskega vprašanja. Italijanski poslanik Vittorio Cerrutti je premijeru Sarrautu prinesel zahtevo Mussolinija, britsko deklaracijo pa je predložil v Zenevi angleški zunanji minister Anthony Eden.

Francija se mora odločiti ali za nas ali pa za Italijo, je povedal Eden francoskemu zunanjemu ministru Flandinu, pravi list "Le Matin". Istočasno pa francosko časopisje svari Veliko Britanijo, da bi vsaka poostrežen sankcij proti Italiji najbrže dovela do vojne.

(Londonški viri pravijo, da bo angleški kabinet na jutrišnji seji najbrže priporočal strožje sankcije, ako Italija iskreno ne prične s pogajanjmi za mir, kakor je priporočala Liga narodov.)

Edina rešitev iz mučnega položaja, v katerem se nahaja Francija, bi bila, ako bi Italija pristala na mirovna pogajanja z Abesinijo potom Ligneta odbora trinajstih, ki se v četrtku snide v Zenevi. Toda francoska vlada ima zelo malo upanja, da se bo zgodilo.

Angleške in italijanske zahteve postavljajo Francijo pred dvojno možnost: Da se odloči za Anglijo in jo do skrajnosti podpira v sankcijah proti Italiji. Taka akcija bi odprla vrata za sporazum med Italijo in Nemčijo. Tako bi bila ustvarjena dva bloka držav in nastal bi položaj, ki je v preteklosti vodil v vojno. Ako pa se Francija izreče za Italijo, ki morala delovati za takojšen prekič vseh sankcij, kar bi najbrže pomenilo smrt za Ligo narodov in Francija bi za vselej izgubila podporo Anglije proti Nemčiji.

Grob mlade žene

V ponedeljek popoldne je preminula Anna Kekič, rojena Apanaitis, stara 33 let. Umrla je kmalu po operaciji v bolnici; nekaj dni poprej je bila še popolnoma zdrava in je zadnje sredo delala v tovarni. Rajna zapuščila soproga Nikolaja P. Kekiča, šest let starega sina Richarda, štiri sestre in enega brata. Družina je stanovala na 1215 E. 81 St. Pogreb rajne se bo vršil iz hiše družine Peter Jelencičev, v kateri družini ima soprogo Kekičevih sorodnike, 1394 E. 26 St. — Pogreb vodi pogrebni zavod A. Grdina in Sinov v petek ob 9. uri v cerkev sv. Nikolaja in potem na Calvary pokopališče. Prizadetim sorodnikom izrekamo iskreno naše globoko sožalje!

Priprave za razstavo

V soboto se bo vršil v hotelu Cleveland banket, na katerem bo navzočih 400 civilnih in bizniških voditeljev, ki so aktivni v organiziranju Great Lakes razstave, katera se bo vršila to poletje v Clevelandu.

Floridski proces se je otvoril

BARTOW, Fla., 13. aprila. — Danes se je tu iznova začel proces proti 11 moškim, ki so obtoženi, da so preteklega novembra ugrabili in neusmiljeno pretepili tri moške, ki so delovali za organiziranje brezposelnih v mestu Tampa. Proces se je preneslo sem na zahtevo obrambe. Med obtoženimi so trije bivši policaji iz Tampe. Eden izmed napadenih moških, Jos. Shoemaker, je za posledicami napada umrl.

Soc. vodja Norman Thomas, ki je največ povzročil, da so oblasti nastopile proti napadalcem, je danes izjavil, da se je obravnava prenesla v Bartow največ vsled tega, ker je tukaj središče ku-klux-klanovske aktivnosti, in torej obramba pričakuje, da bo porota, ki bo izbrana, naklonjena obtožencem.

USTAVNI VEŠČAK BECK JE UMRL

MASHINGTON, 13. aprila. — Včeraj je tu podlegel za srčno kapjo James M. Beck, ki je bil svojočasno solicitor Zed. držav in vodilni republikanec v kongresu. Veljal je zlasti za strokovnjaka ustavnega prava. Bil je 75 let star, toda do zadnjega aktiven. Zadnja leta je bil oster kritik New Deala ter je zastopal velike elektrarske interese v boju proti TVA zakonu. Bil pa je nasprotnik prohibicije ter je že leta 1930 svaril republikance, da jih čaka poraz, ako ne bodo nastopili za odpravo 18. amandamenta. Pokojni zapuščava vdovo, eno hčer in enega sina.

BREZHUPNA VELIKANOČ V RIMU

RIM, 13. aprila. — Velikonoča je bila letos nenavadno brezhrupna. Papež Pij ni daroval pontifikalne maše v cerkvi sv. Petra, kot je navada, ker se ni dobro počutil. Ker bo papež v kratkem splošil 80. leto, se kolikor mogoče izogiblje vsemu, kar bi mu povzročilo preveč napora.

Smrtna kosa

Ni bilo bolj poznanega in priljubljenejšega zogo igralca v Newburghu kot je bil Stanley Kužnik, ki je bil povsod poznan pod imenom Sam. Slednji je šel v ponedeljek zvečer v slaščičarno dobro poznanega Johna Trpota na East 81 St., da se malo pozabava med tovariši, ko ga je na naglo zadela srčna kap, in je bil takoj mrtev. Rojen je bil tukaj, star šele 24 let, ter član društva sv. Jožefa, št. 146, KSKJ. Tukaj zapuščila kužnikove starše John in Frančiška, soproga Nikolaja P. Kekiča, šest let starega sina Richarda, štiri sestre in enega brata. Družina je stanovala na 1215 E. 81 St. Pogreb rajne se bo vršil iz hiše družine Peter Jelencičev, v kateri družini ima soprogo Kekičevih sorodnike, 1394 E. 26 St. — Pogreb vodi pogrebni zavod A. Grdina in Sinov v petek ob 9. uri v cerkev sv. Nikolaja in potem na Calvary pokopališče. Prizadetim sorodnikom izrekamo iskreno naše globoko sožalje!

Ropariji na delu

V nedeljo zvečer sta prišla v stanovanje 76-letnega Johna A. Vyse, 1640 Grawford Rd., dva bandita, ki sta starca hudo pretepla ter oropala za \$12.50. Starcu pa se je posrečilo, da je rešil \$125. Dva druga roparja sta vdrla na dom trgovca Jos. Salami, 2327 E. 51 St., in ga oropala za \$175.

Pravoslavna velikanoč

Pravoslavne cerkve v Ameriki, ki sicer praznujejo velikonočo šele čez par tednov, so jo letos prvič obhajale istočasno kot protestanti in katoličani.

Roosevelt pozivlja za skrajšanje delovnega časa

Mladina bi morala ostati v šolah najmanj do 18. leta, nad 65 let stari ljudje naj bi šli v pokoj.

BALTIMORE, 13. aprila. — Predsednik Roosevelt je nocoj v govoru pred 25,000 osebami otvoril kampanjo za svojo ponovno izvolitev v govoru, v katerem je priporočal skrajšanje delovnih ur kot sredstvo za odpravo brezposelnosti. V ta namen je sugestiral, da naj bi se zaposlenje omejilo na moške in ženske med 18. in 65. letom starosti; mlajši naj hodijo v šole, starejši pa bi morali biti dana prilika, da se umaknejo, preiskrbljeni v svoj zasluženi pokoj. Na narod je apeliral, da prične dobo "socijalnega pijonirstva".

Rooseveltove besede so bile naslovljene v prvi vrsti na mlado generacijo, o kateri je izjavil, da ima polno pravico staviti vprašanja na one, ki so na vladi, kaj nameravajo storiti zanje in kako rešiti problem brezposelnosti, ki je zlasti za doraščajoči rod poglavitno vprašanje. Vlada se bo bavila in se mora baviti z vprašanjem delovnih ur, stalne zaposelnosti in minimalne meze.

"Plamteča mladina je postala plamteče vprašanje," je dejal Roosevelt, "in mladina prihaja pred nas in hoče vedeti, kaj bomo storili glede družbe, katera tolikim izmed njih seka globoke rane."

Razmotrivajoč vprašanje brezposelnosti, je predsednik izjavil, da povratek k takšni prosperiteti, kakršne je bila Amerika deležna leta 1929, ne nudi zadostnega odgovora. Najboljše, kar so bili kapitalni industrije sposobni storiti za vas pred začetkom depresije, ni bilo dovolj dobro takrat in ni dovolj dobro sedaj, je rekel predsednik ter opozarjal, da je celo v "zlatih letih" 1928 in 1929 brezposelnost stalno naraščala. Obenem je Roosevelt opozoril, da se danes producira v Ameriki ravno toliko kot se je produciralo v letu 1929, navzile temu pa je še vedno mnogo milijonov ljudi v deželi, ki ne morejo dobiti dela. Brez ozira, če so to povzročili boljši stroji in povečana uspešnost, gotovo je, da vlada takih razmer ne more gledati in držati križem rok.

"Naše delovno prebivalstvo raste od leta do leta," je nadaljeval Roosevelt, "prvič radi povečanja prebivalstva, drugič ker je več žensk zaposlenih. Z vsem tem ni nič narobe. Ampak, ko stojimo pred tem problemom, se dviga vprašanje, da-li ni mogoče in pravilno, da se skrajša aktivno delovno starost na obeh koncih... Koliko novih del bi se dalo ustvariti, če bi bila danes vsa mladina do 18. leta širom dežele sposobna ostati v šoli? In koliko boljše bi bili pripravljeni za življenje vsi oni mladi ljudje, ki danes delajo, ako bi jim bila dana prilika, da zaključijo svojo šolsko izobrazbo v srednjih in visokih šolah... Obenem se vprašajte, koliko novih del bi se odprlo danes, ako bi pretežna večina onih, ki so nad 65 let stari, bila v stanu umakniti se v zasluženi pokoj za ostali del svojih dni na zemlji."

Roosevelt se je mimogrede dotaknil tudi zakona NRA, katera je najvišje sodišče lanskega junija razveljavilo. Rekel je, da dokler je obstojal ta zakon,

je povprečni delovni teden v eni izmed manjših industrij znašal 36.4 ur na teden. Po smrti NRA so se delodajalci te industrije nekaj časa prostovoljno držali pravilnika, toda polagoma so eden za drugim začeli uvajati daljše delovne ure, tako, da povprečni delovni teden v isti industriji znaša že 39.9 ur. "Rekli boste, da razlika ni resna, ampak če veste, da je bilo v tej industriji zaposlenih 166,500 moških in žensk, to pomeni, da je 10 odstotkov izmed njih bodisi izgubilo delo ali pa so vsled tega, kar delajo daljše ure, oropani prilike do dela drugih 16,650 oseb. Aktualne številke pa kažejo, da je 1,400 ljudi v dotični industriji izgubilo delo, 15,250 drugim pa je bila vzeta prilika do dela."

"Zilavost naše zgodovine izhaja predvsem iz dejstva, da smo kot primeroma mlad narod šli neustrašeno naprej ter se lotili reči, katerih, se ni pred nami nihče lotil," je nadaljeval Roosevelt. "Podjarmili smo divjino, o kateri so ljudje rekli, da je ni mogoče nikdar podjarmiti. Ustavili smo civilizacijo, kjer so drugi rekli, da civilizacija ne more nikakor stati. Pri življenju. Med 1776 in 1789 smo zgradili vlado, ki je bila po obsegu demokracije do tedaj brez primere — vlado, o kateri so monarhisti rekli, da je obsojena na pogin."

Ne pozabite vprašati!

Kakor je že vsem gotovo znano, dajejo trgovci, ki so člani Progressivne Trgovske Zveze, tikete pri vsakem nakupu ter vam je mogoče s temi tiketi dobiti darila v vrednosti \$75. Stane vas niti en cent, ker so listki absolutno zastojni. Trgovci vam želijo pokazati s tem, da vpoštevajo vašo naklonjenost ter da še čimbolj spoznajo med seboj. Vprašajte vašega trgovca pri vsakem nakupu za te tikete. Trgovci dobe te tikete pri Dolganu, Bukovniku, Cernetu in Tičku.

Obtožuje gov. Daveyja

Kongresman Young, ki vodi boj proti gov. Daveyju za demokratsko governersko nominacijo, je te dni izjavil, da je Davey pod kontrolno javno-namerno pravni korporaciji. Kot lastnik velike sadjarske trdnice, Davey Tree Expert Co., ima gov. Davey kontrakte z Ohio Bell Telephone Co., Cleveland Illuminating Co. in drugimi utilitetnimi korporacijami, je izjavil Young. Prinesel je tudi na dan, da je Davey kot guvern. naročil svoj portret za \$300 na javne stroške in svoj urad je opremil s preprogo, ki je stala \$1000.

Barve za hišo

Mandel Hardware ima ta teden posebnost za Dutch Boy White Lead. Ima tudi veliko drugih posebnosti. Berite oglas v današnjem listu.

Louis Kovačič umrl

Louis Kovačič, po domače "Lačicar", 1243 East 61 St., ki je bil včeraj odpeljan v Charity bolnico, je danes zjutraj umrl. Podrobnosti poročamo jutri.

Polica, ki je "prihranil" \$109,000

Velika okrajna porota v Clevelandu je včeraj začela s preiskavo, ki pokazuje, da policijski stan je v resnici lep in tudi dobičkanosen, zlasti še, če ima gospod policaj višjo saržo, politične zveze in "pull." Gre za slučaj policijskega kapitana Louis J. Cadeka, čigar skupni zaslužek od leta 1906, ko je nastopil policijsko službo, je znašal \$67,966, medtem ko njegovi "prihranki," katere ima naložene v raznih bankah, v Clevelandu in izven Clevelanda pod svojim pravim imenom in pod izmišljenimi imeni, znašajo nič manj kot — \$109,000. Najbolj pridno je Cadek "hranil" od leta 1929 naprej pa do smrti prohibicije, ampak njegov "pull" pri mestni vladi izvira še izza dni, ko je bil Harry L. Davis prvič clevelandski župan.

Včeraj je bilo poklicanih pred veliko poroto, ki preiskuje finančno "štedljivost" policista, devet prič, samih bivših butlerjev. Zaslišanja pred veliko poroto so sicer tajna, ampak zvedelo se je, da je eden izmed moških povedal, da je samo on Cadeku plačal \$2,000 za protekcijo. Druge priče so rekle, da so plačale večje in manjše svote "kolektorjem," ki so pobirali graft za policijo.

VRV JE ODRGALA OTROKU GLAVO

KANSAS CITY, Kans., 13. aprila. — Včeraj je bila tu odrgana glava 3-letnemu Howardu Macon, ko se je konec vrvi, katero je imel otrok okrog vratu, zapletel v kolo avtomobila, s katerim se je družina odpravljala na velikonočno vožnjo.

5-LETNI DEČEK ZABO DEL DEKLICO

SEMINOLE, Okla., 13. aprila. — Harold Alton, star 4 leta, je včeraj z žepnim nožem zabodel v trebuh 4-letno Vivian Barrett, ker ga je jezilo, ker je deklica dala polovico svojega sandviča neki drugi 3-letni deklici. Stanje ranjene deklice je opasno.

Važna seja

Vabi se vse članice društva Brooklynski Slovenci, št. 48, SDZ, da se udeležijo prihodnje seje dne 19. aprila ob 2. uri popoldne. Slišali boste poročilo nadzornega odbora, več glavnih točk od glavnega odbora glede kampanje in drugo, ter o veselici Kluba Slovenskih Društev, ki se bo vršila 10. maja. Upam, da to upoštevate in pridete vsi. Ako nas bo več ne seji, boljše bomo rešili v zadovoljstvo članstva in v korist naše Zveze. — Jakob Jesenko, predsednik.

Hočevar lepitični parlor

Hočevar Beauty Shoppe se bo jutri preselil iz Slov. Nar. Doma 6411 St. Clair Ave., v večje in moderne prostore na 6213 St. Clair Ave. Za jutrišnjo otvoritev se bo dalo door prize.

Elektrika in voda

Danes je zadnji dan, da lahko plačate račune za elektriko v našem uradu. Jutri je pa zadnji dan za plačitev vodnih računov.

Seja

Danes ob 7:30 zvečer se bo vršila seja društva št. 32 Z. S. Z. v navadnih prostorih. Članice se pozivlja, da se polnoštevilno udeležijo. — Tajnica.

VLADA PRIPRAVLJENA NA PORAZ GUFFEY ZAKONA

Ako bo najvišje sodišče razveljavilo obstoječi zakon za reguliranje premogovne industrije, se bo takoj kongresu predložilo drugo predlogo.

WASHINGTON, 13. aprila. — Vlada in delavski voditelji so pričakovali, da bo najvišje sodišče morda že danes podalo svojo odločitev glede Guffey zakona za reguliranje premogovne industrije. Odločitev pa ni bila podana. V tej zvezi pa se je zvedelo, da je administracija skupno z delavskimi voditelji že pripravila nov zakonski načrt, katerega se bo takoj predložilo kongresu, ako bo Guffey zakon proglašen neustavnim.

Prejšnje odločitve najvišjega sodnega ustvarjajo vtis, da bo tudi ta zakon padel pod sekuro ustavnosti, vsled česar je zanimanje za odločitev tem večje. Od te odločitve utegne zavisteti, kakšno stališče bo administracija v bodoče zavzela napram bizniškim interesom. Obenem utegne ta odločitev vplivati na borbo za omejitev oblasti najvišjega tribunala in izključeno ni, da bo vprašanje, da se to izvrši potom ustavnega dodatka, zanešeno celo v letošnjo predsedniško kampanjo.

Ko so člani najvišjega sodišča danes podali zadnje odločitve, predno so se podali na dvotendensko počitnice, je bila sodna dvorana počna poslušalec. Zasedanje pa je bilo odloženo, ne da bi bila podana odločitev glede Guffey postave. Kot se je zvedelo, so pri sestavi zakonskega načrta, ki bo predložen kongresu, ako bo Guffey postava razveljavljena, pomagali vladi tudi legalni svetovaleci United Mine Workers of America, ki je najmočnejša delavska unija v deželi.

Poročna dovoljenja

Poročna dovoljenja so dobili: Stanley Tome, Chicago, Ill., in Louise Kapel, 19209 St. Clair Ave.; Frank Vidmar, 14313 Sylva Ave. in Rose Petro, 18522 Underwood Ave.; Frank Opaček, 6213 Glass Ave. in Julia Bouke, 5803 Superior Ave.; Joseph Pevec, 1019 East 66 St. in Florence Kolker, 1958 West 57 St. Bilo srečno!

Štorklja na vlaku

N. Y. Central vlak, vozeč iz Clevelanda v Cincinnati, je imel v nedeljo 20 minut zamude, katero je povzročila teta štorklja. Vlak se je namreč moral ustaviti v Berea, O., ko je neka 18-letna potnica porodila dete, da se jo je v ambulanci prepeljalo v bolnišnico. Mlada mati je bila na poti k svoji teti, ko jo je prehitela teta štorklja.

Napačen naslov

V velikonočni številki se je vrnila pomota v naslovu Mr. Anton Zupančiča, ki vodi po pravljnico čevljev na 530 East 152 St. Priporoča se za naklonjenost.

Direktorij SND

Danes ob 8. uri zvečer se bo vršila redna seja direktorija S. N. Doma na St. Clair Ave. Direktorji so prošeni, da se gotovo udeležijo. — John Tavcar, tajnik.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

PO raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879

104

NEMŠKI VPLIV V JUGOSLAVIJI

Nobena tajnost ni več, da Jugoslavija že dalj časa koleba med prijateljstvom s Francijo in Nemčijo, posnemajoč v tem pogledu severne slovanske brate, Poljake. Odkar je Jugoslavija vsled sankcij proti Italiji, na katere je pristala šele na pritisk od strani Lige narodov, izgubila italijanski trg, pa je približevanje Nemčiji postalo še bolj podčrtano.

Kot posnemamo iz starokrajskih novic, se nad tem najbolj vznemirja Češko-slovaška, ki ima brez dvoma dovolj povoda, da se boji posledic, ki bi nastale zanj v političnem oziru, ako bi Jugoslavija in Nemčija postali preveč intimni v svojih odnosih. Dr. Djuro Račič, tajnik Zveze jugoslovanskih hranilnic, je o naraščajočem nemškem gospodarskem vplivu v Jugoslaviji v praških "Lidovih Novinah" napisal članek, v katerem priznava, da vznemirjenost Češko-slovaške nad tem pojavom ni neupravičena. Zato poudarja nujno potrebo, da se to prodiranje pravčasno zajezi in omeji. Ako bi se to ne storilo, pravi pisec, bi se bilo bati, da bi bile medsebojne simpatije med Češko-slovaško in Jugoslavijo izpostavljenе težkim preizkušnjam. Da se to prepreči, je treba uvaževati pred vsem posebne okolnosti, ki so odločilne važnosti pri presoji gospodarskih stikov med obehma zavezniskima državama.

Dr. Račič potem nadaljuje v omenjenem članku:

"Ze nekaj let vlada v gotovih jugoslovanskih krogih nezadovoljstvo z razvojem in potekom gospodarskih stikov med Jugoslavijo in Češko-slovaško. Na rezultat teh medsebojnih odnošajev je nedavno pokazal 'Jugoslavenski Lloyd', ki je objavil statistične podatke, iz katerih je razvidno, da je bil češko-slovaški izvoz v letih 1920-1935 v Jugoslavijo za skoro 8 milijard večji kakor češko-slovaški uvoz iz Jugoslavije. To pomenja, da je Češko-slovaška v tej dobi prejela iz Jugoslavije mnogo več denarja, kakor ga ima vsa Jugoslavija v obdobju, mnogo več, kakor znaša zlata podlaga Jugoslovanske narodne banke, več, kakor je Jugoslaviji prinesla prebitka v tej dobi vsa zunanja trgovina. To se pravi, da se je samo iz Jugoslavije prelilo za 8 milijard dinarjev zlata v Češko-slovaško republiko. S tem kapitalom bi si Jugoslavija lahko zgradila lastno industrijo in bi lahko bila v mnogo boljših razmerah."

Člankar razpravlja nato o sankcijah proti Italiji, ki so Jugoslaviji povzročile ogromno škodo, saj je n. pr. leta 1928 znašala trgovinska bilanca Jugoslavije z Italijo okrog 5 milijard dinarjev. Iz tega je razvidno, da je Jugoslavija položila največjo žrtev na oltar svetovnega mira. Toda Jugoslavija ne more samo dati, ona mora tudi prejemati, ako hoče izpolnjevati svoje obveznosti in plačati dolge prav v onih državah, ki imajo dobiček pri trgovinskih stikih z njo. Ker pa te države ne dajejo dovolj možnosti, da bi mogla izpolnjevati svoje obveznosti v tujni brez pomoči gospodarskih stikov z Nemčijo, je jasno, da je to stanje zelo ugodno za pokret, ki se opaža kot ojačanje nemškega vpliva v Jugoslaviji.

Dr. Račič zaključuje svoja izvajanja z vprašanjem: "Kdo hoče in na kakšen način more sedaj dati Jugoslaviji, od katere

(Dalje v 6. koloni.)

"Jadran" in "Sanje pod lipo"

Jadran ponosni,
v viharju je stal.
Silam besnečim,
je kljuboval.
Oblikom pretečim,
se v pesmi smehljal.

France

Z obiska v Mansfield

Piše John Renko,
zastopnik Enakopravnosti

Na velikonočno soboto, 11. aprila, sem se podal z prijateljsko družino na obisk v Mansfield. Ta družina je šla obiskat svojega sina, ki se nahaja tam v jetnišnici. Ko smo obhajali iz Clevelanda je bila megla in dež skozi do Medine, potem je bilo boljše in ko smo prišli v Mansfield je bilo lepo in sonce se sijalo. Prav dobro smo se dopeljali tje in moji prijatelji so šli na obisk k svojemu sinu, ker so imeli dovoljenje, jaz sem pa ostal na dvorišču ker nisem mogel iti z njimi ker posebno ob sobotah niso dovoljeni obiski nobenemu drugemu kot sorodnikom.

Ostal sem na lepem vrtu kjer je malo jezere, ogledam si lepo poslopje ter veliko jetnišnico ki je res velika stavba, ker imajo veliko ječ v kateri se nahaja 3000 mladeničev v starosti od 18 do 28 let. Želel sem si ogledati prostore odnotraj, toda kako to narediti, sem si mislil. Vzel sem si korajžo in grem na glavni urad do ravnatelja, ter se predstavim kot zastopnik slovenskega časopisa "Enakopravnost" iz Clevelanda. Dal sem mu vizitko in ravnatelj me je lepo sprejel. Pokazal sem mu velikonočno številko ki sem jo imel seboj in mu je prav ugajala, posebno ko je videl članek Louis Adamiča me je prosil, da mu jo dam, da jo bo pregledal. Seveda jaz sem mu jo radevolje dal in on jo je shranil v svojo mizo.

Po enournem razgovoru me je peljal po celi ječi. Prvo sva šla v celico kjer se vrata odpirajo brez ključev, čuvarji jih odprejo in zaprejo. Potem gremo v obiskovalno sobo v kateri je prostora za 500 oseb. Tam so bili vsi obiskovalci ki so obiskovali svoje sinove. Ime kakih 500.

Pokazal mi je prve celice v pritličju. Videl sem kako se avtomatično odprejo in zaprejo vrata. Njih postelje mi niso ugajale. Ne bil bi rad notri tudi ne eno uro. Postelje so tako ozke, da se še obrniti ne more na njih in trde, da ne bi želel nobenemu, da bi šel tam počivat.

Potem gremo naprej in mi pokaže jedilno sobo in kuhinjo. Kuhinjo imajo lepo. Veliki kotli za kuhanje so vsi na soparo. Mladeniči so pridno delali, ker so ravno pripravljali za kosilo. Ogledal sem si jedilno sobo katera je tolikšna, da gre lahko do 2000 kaznjencev naenkrat k mizi. Vse mize so bile polne in pripravljene za kosilo. Za vsaka osebo je bilo pripravljeno mala čašica čaja, kos kruha in kos paja. Čakali smo, da so prišli jesti, izvršeni eden za drugim in so šli lepo eden za drugim. Čez 2000 jih je prikorakalo notri. Kar človeka preseneči, ko vidi koliko teh mladeničev je notri in kako so pokorili in kako radi ubogajo. Tudi eden ni nagajal. Prisedli so in hitro pojedli, seveda kar so tu di lahko, ker je bilo malo.

Razkazal mi je še druge prostore, potem smo pa odhajali. Ravnatelj me je spremil do izhoda kjer sem se mu zahvalil za prijaznost in sem odrinil z mojo liziko proti domu. Prišel sem k mladeničem, da se varujejo priti v take kraje, ker tam je slabo življenje.

Tudi lepota gre skozi želodec

Važna pravila za ženski svet

Ne samo ljubezen, često tudi lepota gre skozi želodec. Danes vemo zagotovo, da je velik del motenj na koži, ki kvarijo človekovo zunanost, v zvezi s presnovo. V takšnih primerih se razume samo po sebi, da je mogoče lokalne izraze boleznih odpraviti ali vsaj omiliti s primerno hrano.

Kakšna moderna lepota si n. pr. privoščijo majoneze. Kakor mnoge ženske trpi tudi ona za žolčnimi kamni in se mora pokoriti za to dietetično napako z zlatenico. Uspeh: za nekoliko tednov ne more v družbo.

Pri osebah, ki jim želodec ne deluje v redu, dobi koža pogosto rumenkasto-bledo barvo, postane suha in krhka. Po obilnem uživanju paradižnikov postane koža isto tako pogostoma rumena, po korenju rdečkasta. Tako tudi po "uživanju" oranžnih lupin.

Ena izmed najobčutljivejših kožnih bolezni je žara osipa (urticarija), ki jo spremlja neznosno srbenje. V večini primerov je v zvezi z abnormnimi razkroji v črevesju. Mnogi ljudje tripijo za preobčutljivostjo (idiosinkrazijo) za določene snovi. Po jagodah, rakihi, ribah, jajcih itd., a tudi po raznih zdravilih, kakor po antipirinu, jodu, bromu, dobe kožne izpuščaje. Kronični izpuščaji po obrazu in rokah izvirajo lahko iz motenj v presnovi. Včasih nedostajajo želodcu solne kisline.

Celo luskavi lišaj (psoriaz) spravlja v zvezo z motnjami presnove in priporočajo zoper njega želodčno dieto, da se prepreči ponovitve. Moderna raziskovanja so pokazala, da je človek lahko preobčutljiv za vsak živež, n. pr. za jabolka, ananase, banane, m. margarino, vino, citrone, dišave, gobe, sladkor, čebulo itd., itd. Seveda sledijo potem večje ali manjše motnje v lepoti kože.

Kdor trpi za ogrci, se mora, kakor znano, čuvati ostrih začimb, pikantnih, tolstih in kislih jedi. Pri mladih dekletih gre dejansko velik del lepote skozi želodec. Nič manj pa ne pri starejših letnikih. V primeru kroničnih kožnih motenj je tedaj potrebno, da preiščemo med drugim presnovo. Čeprav se takšne motnje v splošnem zdravju lokalno, vendar je treba računati za važnimi zvezami med dieto in kozmetiko.

K lepoti spada tudi linija. Zavarovanje toščnosti s primerno dieto je končno tudi del kozmetike, ki gre skozi želodec. Divje svinje - čuvaji

Divje svinje - čuvaji

Doslej smo splošno mislili, da je pes najboljši človekov čuvaj. Iz Teksasa pa poročajo, da so v divjih krajih, med rekama Rio Grande, in Rio Nueces, ondodni farmarji namesto psov začeli za čuvaje porabljati divje svinje. Pravi, da so se taki čuvaji dobro obnesli, da so včasih celo boljši kakor pa najboljši pasji čuvaji. Divja svinja je baje, kadar je udomačena, zelo ubogljiva in z domačimi prebivalci docela domača. Kadar pa v kakem človeku vidi svojega nasprotnika, ga užene s svojimi močnimi čelkami. Te živali so silno urne in okretne. Zato ni čudno, da se vse boji njenih velikih zob. Marsikdaj se je že zgodilo da so tuja, ki se je približala hiši, katero so čuvali divje svinje s svojimi zobmi hudo zdelale. Zaradi teh zob so v

SKRAT

Tone je sicer srečno oženjen, ampak njegova žena ni bila rojena za kuharico. Zato je nekega dne sklenil, da bo jedel v restavraciji. Gre po ulici in obstane pred restavracijo, kamor je mislil vstopiti. Lastnik, ki je stal na vratih, vidi Toneta, ki premišljuje, ali bi vstopil, ter ga zato prijazno povabi: "Le vstopite, gospod!"

Tone pa se obrne in gre. Na vratih je namreč videl napis: "Pri nas se kuha, kakor doma."

Rojak je kupil psa. Pa ni nič kaj zadovoljen z njim. Prišel je do zaključka, da je bil kuža nekoč last kake ženske.

"Po čem pa to spoznaš?" ga je vprašal prijatelj, kateremu je zaupal odkritje.

"To je lahko," je pojasnil rojak. "On pred vsako izložbo obstane..."

* * *

"Ali se tvoje mnenje kdaj križa z mnenjem tvoje žene?"

"Seveda se, ampak moja žena tega nikoli ne opazi!"

Začetki umetnega življenja

Podganji zobje, oko brez možganov, prsna koščica in kostno tkivo

V skromnem laboratoriju, ki je podoben bolj podeželski hišici, nedaleč od Cambridgea, redi kakšen tucat raziskovalcev pod vodstvom neke ženske že sedem let življenje v steklenicah. Pod mikroskopi se živo tkivo razvija tu enako, kakor bi bilo še vedno sestavni del živega živalskega telesa. Gre za podganje zobe, za oko brez možganov, za prsno koščico neke ptice in kostno tkivo.

Živo oko je nastalo iz mrežnice nerogene živali. Zraslo je v steklenici, razvilo živčne stanice in popolno notranjo konstrukcijo mrežnice. Nastalo je iz koščke žive snovi, ki ni bilo večje od bučice. Sedaj ima to oko naravno velikost, manjkajo mu le živci, ki bi ga vezali z možgani.

Ptičjemu jajcu so odvzeli nezaten košček, ki se je razvil potem na podoben način v prsno kost. Delec živalskega srca so ohranili žive in so zrastle v celoto, ki utripa kakor pravo srce. Neki učenjak s cambridgeskega vseučilišča je dejal: "To so prvi koraki do proizvajanja umetnega življenja."

Voditeljica laboratorija, dr. Honor Fellows, je mlado žena, ki ne kaže več nego trideset let. V njenem laboratoriju delajo še tri ženske.

Teksasu divji svinji dali ima "javelina." Kakor pa je na eni strani za gospodarja dobro in koristno, če ima okrog hiše take čuvaje, tako postanejo ti čuvaji neprijetni, kadar se lotijo tuja, ki hoče kot gost v hišo. Zato je že marsikak teksaški gospodar imel z divjimi svinjami velike sitnosti, ker so njegove goste, če niso pravčasno pobegnili na kako drevo, dobro oklale. Potentakem skoro ne bo kazalo zamenjati naših dobrih domačih psov z divjimi svinjami.

Carjev bankir

V Zagrebu je preminul od kapi zadet finančnik Dimitrij Rubinstein, bankir nekdanjega ruskega carja. Rubinstein, ki je učeal samo 59 let, je spadal med najzanimivejše osebnosti predvojne Rusije. Njegov oče je bil trgovec in Dimitrij se je povzpел iz skromnih razmer do mesta vodilnega finančnika ruske države.

Najprej je imel zasebno banko, katero je lepo razvil. Ruski car je postal pozoren nanj, ga povabil k sebi in ga jel poverjati z raznimi denarnimi transakcijami, katere je Rubinstein zadovoljivo izvršil. Nikolaj II. ga je zato imenoval za tajnega državnega svetnika. V tem svojstvu je šel skozi Rubinsteinove roke tudi dogovor s tvrdo Schneider-Creuzot glede dobave poljskega topništva za rusko vojsko. Rubinstein je dolgo vzdrževal dobre zveze tudi z mednarodnim agentom za oboroževanje Bazilom Zaharovom. Med svetovno vojno je potoval Rubinstein ponovno v inozemstvo. Sklepal je kupčije za rusko vojsko v nevtralnih državah.

Po nekem takšnem povratku v Rusijo so ga obtožili, da je po naročilu carice izročil njenemu bratu, velikemu vojvodi Ernestu Ludoviku Hesenskemu, večjo vsoto denarja. Na podlagi te ovadbe so ga aretirali in zaprli, toda posrečilo se mu je, da je očitano mu krivdo opral s sebe. Po revoluciji in nastopu vlade Krenskega je ostavil Rusijo. Imel je srečo, da je odnesel s seboj skoro vse imetje. Posiljal se je s svojim kapitalom ustanovil v Nemčiji in Avstriji. Tudi v Parizu je začel kupčevati in l. 1927 se je njegovo ime često imenovalo v zvezi z nekim finančnim škandalom. V zadnjih letih se je Rubinstein posvetil angleškemu rudniku za pridobivanje zlata. Bil je tudi predsednik društva za izkoriščanje zlatih rudnikov. Rubinsteina, ki zapušča sina Sergeja, je zadela kap od prenapornega dela. Smrt ga je doletela ravno v času, ko je bil na tem, da si vzame dopust in si oddahne od naporov, ki jih je moral tvegati v zvezi s svojim poklicem.

Osem ur med somi

Strasen doživljaj brodomlcev v Rdečem morju.

V Kairu so sprejeli brezzično vest ameriškega parnika "Carfielda," ki je sporočil, da je v Rdečem morju rešil več oseb s potopljenega italijanskega prevoznega parnika "Marchitiano." O tem potopu poročajo pretresljive podrobnosti.

Parnik je izgubil v valovih deset minut potem, ko se je na njem razpočil kotel. Po eksploziji je začel goreti. Ker je ta nesreča uničila srednji del ladje z rešilnimi čolni, ki so bili tam shranjeni, posadka in večje število težko ranjenih italijanskih vojakov, ki so se vračali v domovino, niso imeli nobenih rešilnih čolnov na razpolago. V največji naglici so si napravili iz vseh mogočih predmetov dva splava, na katerih so se rešili s parnika tik preden se je potopil.

Toda svit plamenov je bil privabil strasne some v celih tropih. Ljudje na splavih so se jih branili s tem, da so od časa do časa zagnali v morje ročne granate. Zaslišna broda pa sta začela polagoma popuščati, saj so jih zgradili v največji naglici, in bilo je le vprašanje kakšne ure, da postanejo vsi možje žrtve morskih zverin. K sreči je v Rdečem morju vedno dovolj ladij na poti, ki so ujele brezzične klice na pomoč in so dosepele še pravčasno, da rešijo ponesrečenec. Med osemurnim bojem s somi pa je bilo že osem mornarjev postalo žrtev nenasnih morskih volov.

(Dalje iz 1. kolone)

re se nadaljnih žrtev ne more več zahtevati, na razpolago zadostna sredstva za njen razvoj—brez ojačenja gospodarskih stikov z Nemčijo?"

To, kar je Karl Marx, oče znanstvene socializma, približal že pred 70 leti, namreč, da so gospodarski interesi najvažnejši faktor v oblikovanju vseh družabnih in državnih odnošajev in oblik—ekonomski determinizem—se izvzstno pokazuje v dilemi, v kateri se danes nahaja Jugoslavija. Politični interesi Jugoslavije in Italije so bili vedno v navzkrižju toda gospodarski interesi so silili Jugoslavijo k negovanju prijateljstva z Italijo. Jugoslavija ne želi priti pod vpliv Nemčije, temveč rada bi ohranila dobre stike z bratsko Češko-slovaško in zavezniško Francijo, ampak gospodarski interesi jo silijo v objem nemškega zmaja. Ej, stari Marx se ni motil!

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zalitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauser, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, ki se organizaciji, se naj pošilja na naslov tajnika, na Zvezo po ime in naslov blaginje. Priporočila glede poslovanja, upravnega odseka se naj naslavlja na predsednika nadzornega odseka, priporočila v zvezi s poslovanjem pa na predsednika porotnega odseka. Stvari, ki se urednijo v upravnem odseku, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Strežba bolnikov

Nega bolnikovega telesa

Bolnik, njegova postelja, perilo in obleka morajo biti vedno čim najbolj snažni. Ako bolnik med prestiljanjem prenese na drugo mesto, na divan, mu to zelo dobro de. Če tega ni, si pomagamo za silo z mizo ali dvema mizama, ki ju postavimo drugo poleg druge. Najboljša je seveda druga postelja. Vsem bolnikom, razen vročičnim, bo zlasti pozimi dobro delo, če jim posteljo pogrejemo, kar storimo z vročo opeko, termofrom, vročim likalnikom ali z vrečico segretega prosa. Pri tem moramo paziti, da ogrevale ne priprave niso prevroče, da ne bolnik ne speče in da so ovise čisto krpo. Nobena teh priprav naj ne pride nezavita v dotik s telesom. Ako bolnika čistimo, umivamo, menjamo srtačo, storimo to še na prejšnji postelji, na rabljenih rjuhah.

Telo

Brez dobre telesne nege ni dobre nege bolnika. Moti se, kdor misli, da umivanje škoduje bolniku, ali kdor se boji, da se bo pri tem prehladil. Čiščenje bolnika zelo koristi, saj se skoraj izločajo škodljive snovi.

Pogosto umivanje osveži bolnika in neredko pospeši njegovo ozdravljenje. V primeru topli sobi ga lahko umivamo po vsem telesu, brez najmanjše nevarnosti za prehlad, če le strežnica ni preveč nerodna. Vsak dan zjutraj mu umijemo obraz, roke in pazduho. Obraz, vrat in ušesa je najlažje umivati s krpo ali koncem brisače; roke pa umije strežnica s svojimi lastnimi, namiljenimi rokami,

in sicer tako, kakor da bi ga lahko božala. Dobro je, če mu pogosto umijemo noge, da koža lahko bolj redno deluje. A tudi nohte na rokah in nogah bo skrbna strežnica bolniku ostrigla.

Zlasti pogosto moramo bolniku umiti roke in usta. V času bolezni res premalo upoštevamo nego ust; saj pa ni čuda, ko to še v zdravju kaj radi zanemarjamo. Od nege ust deloma zavisi bolnikov tek, brez dvoma pa njegovo občutje. Umivajmo mu usta in zobe z mehko ščetko vsaj dvakrat na dan, potem mu jih pa splahnimo ali izbršimo z vodo, ki smo ji dodali nekaj kapljic ustne vode ali čistejšega spirita. Razpokane ustnice namažimo z vazelinom ali glicerinom.

Dele telesa umivamo drugače za drugim. Pod bolnika razprostremo nepropustno tkanino in ga umijemo z mlačno vodo in milom. Ostalo telo ostane pokrito. Ko je ta del posušen in zagrnjen, nadaljujemo na drugem in vedno odkrijemo le tisti del, ki je na vrsti. Lase moramo bolniku počesati vsak dan. Dolge ženske lase predelimo v sredi od čela do tilnika in jih spletemo v dve kiti. Le tako ostanejo v redu, ne da bi bilo treba bolnice mučiti z razčesavanjem. Razmršene lase potresemo pred česanjem nalahno z riževimi ali krompirjevim moko, pri daljši bolezni pa jih je najbolj odrezati.

Preležanje

Pri dolgotrajni bolezni bomo posvečali posebno pažnjo tistim delom telesa, ki niso mesnati,

kakor so križ, pleča, pete, kolence. Ta mesta po daljšem ležanju pordijo, se vnamejo in nazadnje se napravi gnojna rana, ki se težko zaceli. To imenujemo preležanje. Preležani, so kmalu zlasti suhi, vročični, nezavestni in hromi bolniki. A pri vseh boleznih, ki trajajo delj časa, zlasti, če bolnik ne more spremeniti lege, je preležanje nevarno. Preležanje preprečimo tako, da pogosto in skrbno popravimo posteljo in pazimo, da ni gub ali šivov, ki tiščijo; da bolnik ne leži v mokrem, da ni drobtin ali drugih takih stvari. Dobro je tudi, da bolnika na takih mestih redno umivamo in ga namažemo s špiritom, francemim žganjem, citrono, beljakom ali pa ga močno napudramo z vazelinom, nikakor pa ne s krompirjevo ali riževimi moko! Od časa do časa je dobro, da ta sredstva menjamo. Časih pomagajo taka mazila, ki so zoper suho kožo.

Preležan bolnik je velik revež. Ni pa vedno lahko, preprečiti preležanja; a če nam je uspelo, da smo ga pri dolgi bolezni preprečili, nam je to v tem večje zadoščenje.

Zračna blazina

Zelo oslabljeni stari bolniki naj imajo pod seboj podloženo zračno blazino. Ako te nimamo, si pomagamo tako, da zvitek vate s povojem dobro ovijemo.

Svojo potrebo naj bolnik opravi v sobi; če je težje bolan, v postelji. V ta namen so zelo priporočljive posode, ki imajo obliko lopate, ker ne zahtevajo prekladanja. Tako posodo uporabljamo tako, da z eno roko dvignemo bolnika v križu, z drugo pa pomaknemo posodo podenj. Bolnik se tako ne utruji, in ker ni treba odgrinjati odeje, se ne shladi. V bolezni je redno iztrebljanje prav tako potrebno kakor v zdravju. Ker je občutljivemu bolniku dotik z mrzlo posodo neprijeten, storimo prav, da jo prej segrejemo, in sicer na ta način, da vlijemo vanjo vročo vodo.

Za malo potrebo se dobe tudi posebne steklene posode, ki niso drage. V hudi bolezni skoraj ne moremo izhajati brez take posode, zato jo je treba pravočasno nabaviti.

Preoblačenje bolnika

Kadar preoblačimo bolnika, moramo to zelo skrbno napraviti. Srtačo mu slečemo najbolje tako: najprej odnemo vse gumbe, tudi na rokavih. Bolnik iztegne roke in jih ob glavi položi na blazino. Nato primemo srtačo v stranskih šivih in mu jo potegnemo, dočim smo ga lahko v križu dvignili, do pleč; potem mu jo potegnemo čez glavo.

Oblačimo ga tako, da mu najprej vtaknemo roke v rokave, na kar spravimo glavo skozi srtačo. Njen zadnji del potegnemo pod tilnik, nakar bolnika dvignemo v križu in mu jo pod hrbtom lepo razprostremo.

Tako delamo z ležecim bolnikom; s sedečim pa slično, in si

cer: zadnji del srtače zganemo; nato dvignemo bolnik najprej eno, potem drugo roko, ki mu jo vtaknemo v rokav. Potem mu srtačo spustimo čez glavo.

Ranjenim bolnikom oblečemo najprej bolno stran, slečemo pa najprej zdravo. Za bolnike z ranjeno roko, so razklani rokavi, ki jih zapiramo s trakovi — ne gumbi — zelo praktični. Lahko tudi srtače, ki so sprejaj vse skozi razparane in ki imajo skozi razklane rokave. Preoblačenje nam olajšajo tudi srtače z velikim, sprednjim razporkom.

Prazen rokav pritrdimo na prsih z varnostno zaponko.

Za bolnike, ki se ne smejo premakniti, imajo srtače, slične onim za dojenčke, to je take, ki so zadaj odprte in jih zavežemo le za vratom. Tako srtačo bolniku ob straneh nekoliko podvijemo.

Menjava rjuhe in podlage pri težkih bolnikih

Dokler je bolnik dovolj močan tako, da med prestiljanjem sam ali z našo pomočjo zapusti posteljo, je menjava rjuh in prestiljanje lahka stvar. Drugače pa je, ako je naš bolnik težko bolan, hrom ali tako oslabljen, da si sam pomagati ne more, ali pa samo toliko, da se opre na pete. Tedaj mu menjamo rjuho in podlogo, medtem ko leži. To naj se zgodi z največjo pozornostjo in previdnostjo. Pri tem naj se strežnica ne boji, kleče kaj izvršiti; to je za bolnika velikokrat olajšava, zanjo pa pripravneje. Uro zapestno ali prstane s kamni naj med strežbo odloži. Nohte naj ima kratko ostrigene.

Najtežja je menjava spodnje rjuhe; vendar se da to preprosto napraviti takole: svežo rjuho priprnemo po dolgem na staro z varnostnimi zaponkami, in ko bolnika nekoliko dvignemo pod boki, potegnemo staro izpod njega, pri čemer pride sveža podenj. Enako menjamo podlogo.

Menjava rjuhe počez

Lahko pa jo tudi drugače menjamo in sicer: staro rjuho s podlogo vred najprej počasi odstranimo tako, da jo porinemo od nog do bokov, pri čemer bolniku dvignemo meča, če jih sam ne more. Svežo rjuho in podlogo porinemo za staro. Bolnik položi noge zopet dol. Tedaj dvignemo pod boki in držimo, medtem pa porinemo staro rjuho do hrbta, svežo pa za njo. Nato vzamemo staro rjuho popolnoma proč svežo pa lepo gladko razegnemo in dobro podvijemo. Pri postelji z vzmetnico napnemo rjuho še bolj, tako, da položimo palico metle po dolgem med stranico in vzmetnico.

Menjava rjuhe po dolgem

Bolnika pa tudi lahko previdno prevrnemo na stran postelje, nakar staro rjuho po dolgem naberemo do njegovega hrbta. Poleg nje položimo do polovice

zvit rjuho. Bolnika potem prevrnemo čez obe rjuhi na drugo stran postelje. Staro rjuho vzamemo proč svežo pa odvijemo in lepo nategnemo.

Ko je bolnik še na prvi strani postelje, ga pregledamo in mu, če je treba, zaradi preležanja namažemo kožo na hrbtu. Srtačo mu pomaknemo do križa in potem do pleč. Tudi za ta postopek že prej vse pripravimo in sicer mlačno vodo, mlo krpo, brisačo, mazilo, obvezo, pudr itd.

Za menjavo rjuh zadostuje ena oseba. Vsekakor pa bomo lahko obzirneje ravnali z bolnikom, ako bosta to delo opravljali dve osebi.

Slon beži po ulicah

Nenavadno razburilni prizori v Hamburgu

Neki cirkus je te dni v Hamburgu napravil propagandni obhod za akcijo zimske pomoči in se je ustavil končno v bližini glavne železniške postaje, da odda svoj prispevek. Imeli so s seboj tudi tri slone. Ena izmed živali, ki nastopa že petnajst let pri tem cirkusu in je doslej kazala najbolj mirno čud pa se je brzkone velikega prometa ob postaji prestrašila. Iztrgala se je in pričela begati. Namesto, da bi ljudje ohranili mirno kri in pamet ter pustili, da bi strežniki, policisti in gasilci sam ulovili žival, so se spustili tisoči s kričanjem in tru-

**DON'T
NEGLECT
A COLD**

Prehlad v prsih ki lahko postane nevaren je navadno hitro olajšan, ko se uporabi pomirjevalen, toplej Musterole. Musterole NI le mazilo. Je protidrazilo ter pomaga izboljšati bolečine. Milijoni ga rabijo že 25 let. Tri vrste. Priporoča ga mnogo zdravnikov in strežnic. V vseh lekarnah.

Zahvala

Ze mesec dni je odkar so se zbrali prijatelji in prijateljice in me presenetili z "surprise party" ob mojim rojstnem dnevu. Preveč sem bila iznenadena da bi lahko zbrala imena skupaj prej. Toda sedaj se moram zahvaliti vsem ki so žrtvovali, da so me presenetili in ki so mi kupili tako lepo darila.

Zahvala naj prejmejo: Mr. in Mrs. Frank in Agnes Makarovič, sestra Anna Vrabec in brat Frank Hočevnar ki so vse skupaj zbrali tako da nisem nič slutila. Nadalje se zahvalim kuharicam Mrs. Bergič in Mrs. Tončka Voglesh, kakor tudi gostom: Mr. in Mrs. Steve Jamnik, Mr. in Mrs. Anthony Hrovatič, Mr. in Mrs. Jerry Glavach, Mr. in Mrs. Skoff, Mr. in Mrs. Janževič, Mr. in Mrs. Frank Fajfar, Miss Angela Fajfar, Mr. in Mrs. Frank Jamnik, Mr. in Mrs. John Jerala, Mr. Frank Strojcin, Mrs. Mary Klauzer, Mr. in Mrs. John Suponic, Miss Katherine Suponic in Oton Kalan za okusen kek.

Vsem izrekam najprisrenejšo zahvalo.

Mrs. Josephine Simoncio,
19508 Riverview Ave.

Dekle dobi delo

Dekle dobi delo za splošno hišna opravila. 18608 Keewanae Ave.

AKO IZVESTE NOVICO,

ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo gotovo tudi druge zanimala. Oglasite se v uradu, pišite ali pokličite telefonično

HENDERSON 5811

Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

V St. Clair okrožju:

John Renko, 955 E. 76 St.

Za Collinwood, Nottingham, Noble:

John Stebloj, 390 E. 162 St.

Za Newburg in West Side:

John Peterka, 1121 E. 68 St.

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo

krasno novo povest

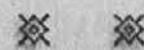
Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO

LIFE'S BYWAYS

The 7
Kraft
Cheese
Spreads

now in new-design
Swankyswig glasses!

Sparkling glasses strewn with bright stars... the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

Erasmus Gorshe
1030 East 66th Place
Corner St. Clair
Hend. 4245

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Demonska žena se je z vso težavo svojega telesa vrgla na Potemkina ter ga pričela poljubljati na usta, oči in roke. Ni bila več ponosna vladarica, temveč samo žena, ki ponižno prosi ljubezni.

"Povej mi, Aleksander, da ljubim samo mene!" je šepetala carica. "Prišeli mi, da ne čutiš ničesar več za Elizabeto. Prišeli mi, da ne boš nikdar več mislil na njo. Zapomni si! Znam ljubiti znam pa tudi sovražiti!"

Carica se vzravna in mu pogleda v oči. Potemkin se je zdrnil pred njenim pogledom, polnim temne grožnje. Stala je pred njim z bledim obrazom, velika in ponosna, s plamtečimi očmi.

"Carica", spregovori Potemkin, "Katarina, kaj misliš o meni? V mojem srcu ni več niti sledu ljubezni do Elizabete. Moral bi jo pravzaprav postaviti poleg tebe da bi videl razliko. Mar ne veš, kako strastno te ljubim? Vzemi mi vse časti vsa bogastva, svojo sužnjo — vendar te bom ljubil večno! In da bi stopila zdaj Elizabeta predme — jaz bi jo — Potemkin je pričel šepetati, "jaz bi jo mogoče pomiloval, toda ljubiti bi jo ne mogel več."

Iz grma se je zaslislal krik. Nista ga slišala niti Potemkin, niti Katarina. Bila sta prepričana, da sta sama, in da ju nihče ne sliši.

"Priznavam ti", je nadaljeval Potemkin, "da sem ljubil nekoč to Elizabeto Voroncovo. Bil bi se z njo poročil, da so mi takratne razmere to dovolile. Toda takrat še nisem vedel, kaj je sreča in blaženost, tedaj nisem niti slutil da more žena ustvariti svojemu možu raj na zemlji. Sanjal sem o mirni, meščanski sreči, ki ne pozna velikih strasti. Sanjal sem o zakonu, katerega glavni namen in cilj je, prožiti z zvesto udanostjo obojestransko zaščito. Oh, kako dolgočasno je tako življenje! Odkar pa si mi ti, Katarina odprla oči, vidim, kakšno blaženost lahko da možu ljubljena žena. Katarina, preživeti eno uro, ne uro, samo nekoliko trenutkov v tvojem naročju mi je več, kakor vse življenje ob Elizabeti Voroncovi!"

"Hvala, Aleksander, za tvoje besede."

Za grmom je ležala v nezavednosti Elizabeta.

"Večeri se", pravi Katarina. "Vrniva se v dvorec. Ali mi obljubiš, da ne boš nikdar več mislil na ono deklico?"

Katarina se privije k njemu. Potem odide v dvorec.

Bila je že noč, ko se je Elizabeta zavedla. S težkim napornom je vstala. Bilo ji je, kakor da je vse sanjala.

Ko je stopila na pot, je ugledala klop, na kateri sta sedela Katarina in Potemkin. Ni sanjala. Zdaj je vedela, da jo Potemkin ne ljubi več.

Tisočkrat težje ji je bilo sedaj, ko je vse to vedela, kakor prej, ko je vendarle še nekoliko upala.

Z glovokim vzdihom je sedla Elizabeta na klop. Mrak je že legel na zasneženo poljano. Brez moči je sedela nesrečna deklica sredi dvoreda v Carskoj Selu. Končno pa odločno vstane. Nič več ni bilo v njej obupa in bolestiti. Prenehala je jokati njen obraz in oči pa je prevzel srdit izraz.

"Zabodli ste mi nož v srce! Toda nisem mrtva! Jaz živim in dokazati vam hočem, da me ne boste uničili! Četudi ste mi ukradli mojo prečo, vso mojo mladost!"

"Ljubila sem Potemkina" nežno in zvesto! Nobena ga ne bo

več ljubila tako. Da mi je dejal: Elizabeta, zame moraš umreti: storila bi to brez odloga in pomislekvanja!"

"Toda, če znam ljubiti, bom znala tudi sovražiti in se masčevati!"

36 POGLAVJE Boj za ljubimca

Elizabeta je šla v smeri, odkoder so prihajale luči iz razsvetljenih oken. Vedela ni, da je tam dvorec, neka skrivna moč jo je gnala tja.

V nekaj trenutkih je prišla do mesta, ki je bilo obrobjeno z marmornatimi kipi. In nedaleč od tod je stal dvorec.

Okna tega čudovitega dvorca so bila razsvetljena, iz koncertne dvorane je bilo slišati godbo.

Okna, ki so vodila iz koncertne dvorane na balkon, so bila odprta, in Elizabeta je mogla čuti vsak zvok godbe.

Mirno je stala in poslušala. Glasovi godbe, katere že tako dolgo ni slišala, so objeli njeno dušo.

Tedaj se pojavijo na oknu dve osebi. Takoj jih je spoznala Elizabeta za Katarino, rusko carico in za Potemkina.

Kar v tajnem šepetu sta stikala glavi.

"Le udajajte se svoji grešni ljubezni!" vzklikne Elizabeta proti oknu. "Ujela si ga v svoje mreže, propadla ženska! Tako si storila tudi z Orlovom! Toda prišel bo dan, ko boš tudi Potemkina sita! Tedaj se bo vajina ljubezen spremenila v sovražstvo! — Tedaj se bo Potemkin kesal in bo preklinjal svojo usodo, da je radi take ženske izdal in prevaril mene!"

Dvojica na oknu je zginila. Elizabeta se skrije v grmovje, ker se je bala, da jo kdo ne opazi.

Koncert se je nadaljeval. Nekdo je igral na klavir in moški glas je pel.

Pel je Potemkin. Pesem, ki jo je Elizabeta pogostokrat slišala od njega. Pel je s svojim prijetnim lepim glasom, katerega je tako dobro poznala.

"Moja pesem — moja pesni poje!" vzklikne Elizabeta obupno. "Ali je mogoče, da me je pozabil popolnoma? Ali je mogoče, da je pozabil na

"Elizabeta Voroncova — Aleksander Potemkin — neločljivo združena!"

"Saj je vendar on sam dal vrezati te besede in prstan! In zdaj, zdaj me je izdal! Prevaril! Zapustil! Če bi me več ne ljubil, bi se me ne spominjal s pesmijo. Nikdar bi me ne videl v san-

Zamenjajte vaše hranilne knjižice za pohištvo, električne washers in ledenice

KRICHMAN & PERUSEK
FURNITURE CO.
15428 Waterloo Road
Odpri zvečer

"MOJ MALI DECEK JE BIL
TAKO SUH - ZJOKALA
SEM SE, KADAR SEM
GA POGLEDALA"

"Nagovarjati sem ga morala, da je jedel, in nič, kar je pojedel, ni pomagalo, da bi pridobil na teži. Vedno bom hvalečna tisti materi, ki mi je povedala o Trinerjevem grenkem vinu."

Trinerjevo grenko vino je staro, zanesljivo družinsko zdravilo, ki odpravlja zaprtje, plina, nespečnost, slabo sapo, nečisto kožo in težave, združene s prebavnimi neradnostmi, in sveda s življenjem osebni tek. Dobje ga lahko v vsaki lekarni.

TRINERJEV ELIKSIR
GRENKEGA VINA

Joseph Vetter Company, Chicago

jah!"

"Ne, ne, še vedno me ljubi. Ljubi me, toda ne upa se priznati. Niti samemu sebi. Kaj ni mogoče raztrgati teh vezi?"

"Samo ena moč je, ki bi mogla raztrgati te težke verige, ki ga vežejo, in to je: čista deviška ljubezen!"

"Nočem dalje gledati, kako polagoma gine sreča mojega življenja. Pozivam te, Katarina, bojuj se z menoj. Borili se bova za moža, ki ga ljubiva!"

Elizabeta je še enkrat pogledala na razsvetljeno palačo, potem je hotela oditi.

Ni še napravila sto korakov, ko zagleda svetle baklje, in zdelo se ji je, kakor da se bliža več sto ljudi.

Čula je jezik, ki ga ni razumela. Čula je vzklike, ki so ji bili tuji. Mislija je, da gre za važno stvar, novico, ki so jo prinesli carici v Carskoj Selo. V sredi množice je stopal visok možki, ogrnjen v dragocen plašč.

Tega človeka so pravkar nosili navdušenci na rokah, kljub temu, da se je tega branil na vso moč.

"Živel Gregorij Orlov!" je slišala klicati Elizabeta. "Živel zmagovalac Tatarov!"

Gregorij Orlov! Elizabeta se je zdržnila ter se skrila za neko drevo, da bi jo ne opazili. Vztrepetala je ob misli, da bi jo mogel opaziti črni grof.

Toda Orlov je ni mogel opaziti v tem trenutku. Na koncu prostora, na katerem so stali kipi, se oprostili Orlov svojih spremljevalcev.

"Dragi moji!" reče Orlov na način, s katerim si je vedno znal pridobiti srce ljudstva. "Ni zdaj čas, da me slavite! Spremili ste me sem iz Petrograda! Zahvaljujem se vam, da niste pozabili, kaj sem storil za domovino."

Toda prišel sem, da sporočim carici važno vest. — Vi že veste zakaj gre! — Vi veste, kako velike važnosti je ta vest za roko carice Katarine Velike!"

"Živel Gregorij Orlov!" zaorli množica. "Želimo jo slišati! — Naj carica spregovori pred nami!"

Orlov se je samo na videz branil svojih spremljevalcev. Na

skrival pa se je veselil, da ga je množica obkolila sredi praznega prostora pred dvorcem.

"Živela Katarina!", je kričala množica, divje mahajoč z bakljami.

"Videti hočemo carico! Prinašamo novice! Grof Orlov je tu!" V koncertni dvorani preneha godba.

Dvorna družba prihi k oknom in na balkone. Ime Gregorij Orlov je izzvalo splošno zmešnjavo.

V prvem nadstropju se odpro balkonska vrata. Stiri slugi s svetilkami stopijo na balkon. Za njimi — Katarina.

"Carica", je šlo od ust do ust. "Carica je na balkonu!"

Gregorij Orlov je odvrnil svoj plašč. Pokaže se ji zdaj v svoji generalski uniformi z redom Vladimira na prsih. Kljub vsej lepoti je bila uniforma na mnogih mestih zamazana in raztrgana, kar je jasno govorilo, da je stal general v boju s Tatari v dežju krogel in pušic.

To uniformo je oblekel nameroma. Hotel je ljudstvu pokazati razliko med seboj in drugimi, ki hodijo v prekrasnih uniformah — domov.

Ta stara, raztrgana, umazana uniforma je bila nima obtožba proti njegovemu tekmovalcu — Aleksandru Potemkinu.

Ko je ugledala množica carico je prenehala s kričanjem. Toda ko se je pojavil za njo še Potemkin, je nastala popolna tišina.

Carica spregovori z balkona z zvonkim glasom:

"Prijetelj, kasno me prihajate pozdravit! Pa saj jaz sem sedaj v Selu, da se odpočijem od težkih vladarskih skrbi. — Kaj se je zgodilo? Kakšno novico mi prinašate?"

"Naj govori grof Orlov!" zakliče nekoliko glasov iz množice. "Naj govori Orlov! — Orlov se je vrnil! Živel zmagovalac!"

Orlov je Katarino strumno pozdravil. Držeč roko ob čepici je stal kakor kip.

"Velikodušna carica", vzklikne nato, in krog njega zavladati tišina, "dovolj, da ti kot prvi čestitam k novi slavi! Tatari so premagani, ostala si zopet zmagovalka!"

Ko je začela Katarina Orlovjev glas, se nehotе zdrzne in pogleda Potemkina.

Potem se ponosno in dostojanstveno vzravna, namigne milostno Orlovu in reče:

"Hvaležna sem Bogu, ker nam je pomagal in blagoslovil naše orožje. Hvaležna sem tudi onemu, ki ga je Bog izbral, da je zagotovil Rusiji ta novi triumf."

"Grof Orlov, nestrpnost smo pričakovali vašo povrnitev, da vas odlikujemo pred vsem narodom. — Toda, mar mi imate sporočiti samo svojo zmago? Ta nam je bila že znana. Sporočili bi mi to v času očitajno predpisane avdijske, in ne na tako nenavaden način, kakor ste pravkar storili. —

"Slutim torej, da imate za svojo carico še kako sporočilo, grof Orlov!"

"Moja carica se ni zmotila," vzklikne Orlov, in čez bradato lice mu šine porogljiv nasmehek. "Prinašam novice, ki jih hočem sporočiti tu pred to množico, ker so itak znane tudi že po vsem Petrogradu. Pripomni mi moram, da vam le nerad in s težkim srcem sporočam neugodno novico."

Katarina je nagubala čelo. Slutila je, da leži v tem, da hoče Orlov pred ljudstvom govoriti — nova njegova zlobna namera.

Vedela je, da je njen nekdanji prijatelj zdaj najhujši sovražnik. Toda bila je opreznna in grofu ni pred zbranim narodom očitala ničesar. Mirno je odgovorila:

"Med menoj in mojim narodom ni nobenih skrivnosti, grof Orlov. Naj tudi narod zve za vašo vest. — Ne odlašajte torej! Kaj se je zgodilo?"

"Živela naša carica!" vzklikne množica.

Jabolčnik prodajam
Na sode ali na galone

JOZE POČEK
904 East 200th Street

Delo dobi
Stenografinja dobi takoj delo za par ur na dan. Pokličite HE 2333 nočjo med 6:30 in 7:30.

grof Orlov. "In vsak sovražnik Katarine naj konča, kakor lopov Mirovič, o čigar zaroti sem čul že za časa svoje vrnitve!"

"Miroviča je zadela zaslužena kazen", odgovori Katarina. "Zagrešil je zločin — končal je pod sekiro krvnika. Bog bodi milostljiv njegovi duši!"

"Bog nam bo pomagal, da uničimo tudi ostale zarotnike, velika carica", nadaljuje Orlov.

"Strli bomo tudi ostale zarotnike, ki nameravajo škodovati tebi z najhujšimi lažmi!"

"O kom govorite, grof Orlov?"

"Kaj moja carica še ni čula o veliki nevarnosti, ki ji preti? Kaj še ni zvedela, da je vstal v pustinji tekmovalac, kateremu se klanjajo tisoči in tisoči kot carju Petru III?"

Carica se zdrzne, kakor da jo je pičila strupena kača.

"Peter?" vzklikne, toda glas ji ni bil več odločen, kot sicer. "Kaj misli narod o temu goljufu?"

Orlov se približa balkonu. Njegove oči so žarele v polmraku, glas pa mu je bil rezek, da je vsaka njegova beseda zadela carico, kakor ostro bodalo.

"Kozaki pustinje, ki se zbira jo okrog tega lažnega carja mislijo, da je on tvoj mož, tvoj

JOHN NOVAK
Papirar in čistilec
Čistimo stene vse delo jamčeno
2071 Nicholas Ave.
Euclid, O.

PRAVI DUTCH BOY WHITE LEAD \$8.99 100 LBS.

3 kante Cleveland Climax čistilec za stenski papir 19c
Union Hardware Roller Skates \$1.49
12 galon kante za odpadke 69c
O'Ceard mape za podo, prej \$1, sedaj 79c
Clothes Props 3 za 55c

TUDI DRUGE POSEBNOSTI ZA CELI TEDEN
MANDEL HARDWARE
15704 WATERLOO ROAD
ODPRTO ZVEČER

ako kupite za pet dolarjev barvnega materiala, ki ga rabite, da izvršite barveno delo na hiši.

3 kante Cleveland Climax čistilec za stenski papir 19c
Union Hardware Roller Skates \$1.49
12 galon kante za odpadke 69c
O'Ceard mape za podo, prej \$1, sedaj 79c
Clothes Props 3 za 55c

TUDI DRUGE POSEBNOSTI ZA CELI TEDEN
MANDEL HARDWARE
15704 WATERLOO ROAD
ODPRTO ZVEČER

LUCKIES SO MANJ KISLOBNE!
Zadnje kemične preizkušnje kažejo* da imajo druge znane vrste preobilico kislobe nad Lucky Strike od 53% do 100%.

*Iridi Potrjeni Od Neodvisnih Kemičnih Laboratorijev In Preiskovalnih Skupin

Luckies — lahka kaja

BOGATEGA, ZRELEGA DELA TOBAKA
— "IT'S TOASTED"

MOKROTA KONTROLA

Kajvažnejši posamezni dodatek k cigaretam, poleg samega tobaka, je vsebina mokrote. Njenemu vplivu dolgujemo možnost, da napravimo edinstvene cigarete, kontroliramo gorenje ter urejamo kakovost kajenja. Preveč mokrote ovira pravilno gorenje ter napravi cigaretni dim neokusen. Nezadostna mokrota dovoljuje cigareti suh, prašen dim, ki pridejo vstik na občutljive slinavke kadilca.

Vsak Potegljaj Manj Kisloben

Luckies so manj kislobne

Preoblika Kislobe Drugih Znanih Vrst Nad Lucky Strike Cigaretami

BRAND	KISLOBE
LUCKY STRIKE	100%
BRAND B	100%
BRAND C	100%
BRAND D	100%

LUCKIES SO MANJ KISLOBNE!
Zadnje kemične preizkušnje kažejo* da imajo druge znane vrste preobilico kislobe nad Lucky Strike od 53% do 100%.

*Iridi Potrjeni Od Neodvisnih Kemičnih Laboratorijev In Preiskovalnih Skupin

"IT'S TOASTED" — Zaščita vašega grla — proti draženju
— proti kašlju